

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2016)0422

Положението в Северен Ирак/Мосул

Резолюция на Европейския парламент от 27 октомври 2016 г. относно положението Северен Ирак/Мосул (2016/2956(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид своите резолюции от 27 февруари 2014 г. относно положението в Ирак¹, от 18 септември 2014 г. относно положението в Ирак и в Сирия и офанзивата на ИД, включително преследването на малцинства², от 12 февруари 2015 г. относно хуманитарната криза в Ирак и Сирия, по-специално в контекста на „Ислямска държава“³, от 12 март 2015 г. относно неотдавнашните нападения и отвлечения от Даиш в Близкия изток, по-специално на асирийци⁴, и от 4 февруари 2016 г. относно систематичното масово избиване на религиозните малцинства от страна на т. нар. „ИДИЛ/Даиш“⁵,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 23 май 2016 г. относно регионалната стратегия на ЕС за Сирия и Ирак, както и за заплахата от ИДИЛ/Даиш, от 14 декември 2015 г. относно Ирак, от 16 март 2015 г. относно регионалната стратегия на ЕС за Сирия и Ирак, както и за заплахата от ИДИЛ/Даиш, от 20 октомври 2014 г. относно кризата в Сирия и Ирак, свързана с ИДИЛ/Даиш, от 30 август 2014 г. относно Ирак и Сирия, от 14 април 2014 г. и 12 октомври 2015 г. относно Сирия и от 15 август 2014 г. относно Ирак,
- като взе предвид декларациите на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно Ирак и Сирия,
- като взе предвид Резолюция 2091 (2016) „Чуждестранни бойци в Сирия и Ирак“, приета от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа на 27 януари 2016 г.,

¹ Приети текстове, P7_TA(2014)0171.

² ОВ С 234, 28.6.2016 г., стр. 25.

³ ОВ С 310, 25.8.2016 г., стр. 35.

⁴ ОВ С 316, 30.8.2016 г., стр. 113.

⁵ Приети текстове, P8_TA(2016)0051.

- като взе предвид министерската среща за стабилизиране на Мосул, обединила 22 държави, ООН, ЕС и Арабската лига и председателствана съвместно от Франция и Ирак, която е проведена в Париж на 20 октомври 2016 г., с цел да изготви план за защита на цивилното население, да разпредели помощта, както и да разгледа въпроса за управлението на територии, наскоро освободени от ИДИЛ/Даиш,
 - като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд от 1998 г. и неговите разпоредби относно компетентността по отношение на престъплението геноцид, престъпленията срещу човечеството, военните престъпления и агресията като престъпление,
 - като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации,
 - като взе предвид член 123, параграфи 2 и 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че иракската армия, с подкрепата на Световната коалиция срещу ИДИЛ/Даиш и силите „Пешмерга“ на кюрдското регионалното правителство (КРП) и силите на мобилизиране на населението, започна операция за освобождаване на Мосул, втория по големина град в Ирак, и много градове и села в „коридора Мосул“ от ИДИЛ/Даиш;
- Б. като има предвид, че ИДИЛ/Даиш наложи изключително строг режим в Мосул; като има предвид, че по сведения на успели наскоро да избягат граждани хората гладуват и очакват отчаяно да бъдат освободени;
- В. като има предвид, че равнината Ниневия, Тал Афар и Синджар, както и по-широкият регион, са били родина на предците на християни (халдейци/асирийци/сирийски християни), йезиди, сунитски и шиитски араби, кюрди, шабаки, туркмени, какаи, сабейци-мандеи и други, в която са живели заедно в продължение на векове в дух на общ плурализъм, стабилност и междуобщностно сътрудничество, независимо от периодите на външно насилие и преследване, до началото на настоящия век и окупирането на голяма част от региона от ИДИЛ/Даиш през 2014 г.;
- Г. като има предвид, че Мосул е многоетнически град, където сунитско арабско мнозинство е живяло редом с халдейци/асирийци/сирийски християни, кюрди, йезиди, шабакско население, какайско население и туркмени (шиити и сунити); като има предвид, че районите около града също имат история на етническо-религиозни различия, с концентрация на християни в равнините на Ниневия, йезиди около планината Синджар и мюсюлмански туркмени в Тал Афар; като има предвид, че през 2003 г. християните в Ирак наброяват над 1,5 милиона, а сега са по-малко от 200 000 – 350 000, като много от тях живеят в бедност; като има предвид, че присъствието на християни и други малцинства в Ирак е традиционно от голямо социално значение, като допринася значително за политическата стабилност, и като има предвид, че изчезването на тези малцинства в региона ще има допълнително дестабилизиращ ефект;
- Д. като има предвид, че Парламентът, който призна на 4 февруари 2016 г., че ИДИЛ/Даиш извършва геноцид по отношение на християни и йезиди и други религиозни и етнически малцинства, е подкрепен от Съвета на Европа, Държавния департамент на САЩ, Конгреса на САЩ, Парламента на Обединеното

кралство, парламента на Австралия и други нации и институции, като признава, че жестокостите, извършвани от ИДИЛ/Даиш срещу религиозни и етнически малцинства в Ирак включват военни престъпления, престъпления срещу човечеството и геноцид;

- Е. като има предвид, че според Службата на върховния комисар на ООН за бежанците (ВКБООН) около 3,3 милиона иракчани са изселени от войната от 2014 г. насам и над 1,5 милиона души са изложени на непосредствен риск от разселване в Мосул като пряк резултат от операцията за ново превземане на областта;
- Ж. като има предвид, че ВКБООН има пет отворени лагера и е готов да даде подслон на 45 000 души, бягащи от Мосул и околните райони, като организацията планира да има общо 11 лагера, отворени през идните седмици, с капацитет за 120 000 души, при условие че може да бъде отделено пространство в безопасните зони далеч от фронтните линии; като има предвид, че бюджетът на ВКБООН за реагиране в Мосул в момента е финансиран малко над 38 %; като има предвид, че финансиране е необходимо не само за първоначална подготовка, но също така за справяне с масовото разселване, което може да продължи през зимата;
- З. като има предвид, че необходимите условия на сигурност следва да се гарантират, така че всички онези, които са били принудени да напуснат родните места или са били изселени насилствено, ефективно да упражняват правото си на завръщане в родните места възможно най-скоро;
- И. като има предвид, че Съветът за сътрудничество в рамките на СПС между ЕС и Ирак за втори път заседава в Брюксел на 18 октомври 2016 г., за да обсъди спешните хуманитарни и свързани със стабилизирането на Ирак предизвикателства; като има предвид, че ЕС отпусна 134 милиона евро в хуманитарна помощ в Ирак, като 50 млн. евро от тях са за Мосул;
- Й. като има предвид, че е важно да се гарантира сигурност за всички общности, в това число халдейци/асирийци/сирийски християни и други хора, изложени на риск в равнините на Ниневия;
- К. като има предвид, че член 2 от Конституцията на Ирак „гарантира пълните религиозни права на всички лица на свобода на вероизповедание и практика“;
- Л. като има предвид, че член 125 от Конституцията на Ирак гарантира административни, политически, културни и образователни права на различните националности, като например туркмени, халдейци, асирийци и всички други групи от населението; като има предвид, че иракският министър-председател Хайдер ал-Абади заяви на 15 април 2015 г., че „ако не се осъществи децентрализация, държавата ще загуби интеграцията си. За мен няма ограничения за децентрализацията.“;
- М. като има предвид, че максималната защита на автономността и сигурността за общностите в равнината Ниневия, Тал Афар и Синджар в рамките на федералната Република Ирак би възстановила и запазила основните права на човека, в това число правата на собственост, на коренното население на този регион;

1. Твърдо подкрепя работата, започната от Ирак за освобождаване на Мосул от ИДИЛ/Даиш; счита, че тази операция представлява решаваща част от текущо, глобално усилие за причиняване на траен разгром на ИДИЛ/Даиш; изразява своята увереност, че Ирак ще вземе превес в тази борба с общ враг и ще освободи Мосул и други части на страната от ИДИЛ/Даиш;
2. Отново потвърждава пълната си подкрепа за независимостта, териториалната цялост, суверенитета и правото на Ирак да предприеме необходимите стъпки за запазването им;
3. Изразява загриженост относно неотдавнашното напрежение между регионални участници; призовава към пълно зачитане на териториалната цялост и суверенитета на Ирак, както и към това, в Ирак да не се предприемат военни действия без съгласието на иракското правителство; подчертава значението на засилване на диалога между Ирак и страните в региона с цел изграждането на по-сигурен Близък изток;
4. Припомня, че иракските власти трябва да предприемат конкретни мерки за защита на цивилното население по време на кампанията, включително посредством упражняването на ефективно командване и контрол над милициите и чрез взимане на всички възможни предпазни мерки, за да се избегнат цивилните жертви и нарушаването на правата на човека по време на нападението; подчертава, че силите на място трябва да спазват международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека по време на своите операции;
5. Изразява подкрепата си за Република Ирак и нейния народ в признаването на политически, социално и икономически жизнена и устойчива провинция в равнината Ниневия, Тал Афар и районите на Синдjar, в съответствие със законно изразяване на регионална автономия от коренното население;
6. Подчертава, че правото на разселеното коренно население на равнината Ниневия, Тал Афар и Синдjar — голяма част от което е разселено в Ирак — да се завърне в родината на предците си, следва да бъде приоритет на политиките на иракското правителство, който да бъде подкрепен от ЕС, включително от неговите държави членки и от международната общност; подчертава, че с подкрепата на правителството на Ирак и кюрдското регионално правителство, основните човешки права на тези народи следва бъдат напълно възстановени, включително правото им на собственост, което следва да има предимство пред всякакви претенции за собственост от страна на други лица;
7. Подчертава, че местните общности от равнината Ниневия, Тал Афар и Синдjar — християни (халдейци/сирийски християни/асирийци), йезиди, туркмени и др. — имат право на безопасност, сигурност и регионална автономия в рамките на федералната структура на Република Ирак;
8. Категорично осъжда продължаващото насилие и масови екзекуции, извършени от ИДИЛ/Даиш в Ирак; изразява дълбоката си загриженост във връзка с постоянните доклади относно използването от страна на ИДИЛ/Даиш на деца, възрастни хора, жени и уязвими лица като щит срещу протичащите военни операции за освобождение, извършвани в северната част на Ирак;

9. Отбелязва предупредителния сигнал, подаден от на координатора на ООН за хуманитарната помощ, по повод на липсата на адекватно финансиране във връзка с евентуална извънредна хуманитарна ситуация в безпрецедентни мащаби, произтичаща от офанзивата в Мосул; приветства ангажимента на ЕС в Ирак, по-специално усилията му в миналото за предоставяне на хуманитарна помощ и премахване на импровизирани взривни устройства (ИВУ), което ще бъде от основно значение, за да се даде възможност за бързо завръщане на бежанците и вътрешно разселените лица; въпреки това настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да засилят усилията си за стабилизиране на освободените зони;
10. Настоятелно призовава правителството на Ирак и неговите международни партньори да определят за приоритет мирното разрешаване на въпросите, свързани със спорове относно вътрешните граници на Република Ирак;
11. Призовава всички страни в конфликта да спазват международното хуманитарно право по време на и след военни действия и по време на конфликта да зачитат принципите на пропорционалност, разграничение и предпазни мерки; настоятелно призовава всички страни в конфликта да отворят хуманитарни коридори, за да допуснат и улеснят цивилни лица да избягат от конфликта, да предотвратят това, граждани да останат блокирани в Мосул и да бъдат използвани от ИДИЛ/Даиш като човешки щитове, да осигурят достъп до безопасност и хуманитарна помощ и да гарантират подпомагане и защита на цивилното население по време на процеса на проверка на сигурността, в съответствие с националните и международните норми, и по-специално да гарантират, че не се разделят семейства и деца не се излагат на риск, както и да създадат механизъм за наблюдение от трети страни на ООН; призовава, в частност, всички предпазни мерки да бъдат взети, за да се гарантира на децата и техните семейства защита от бомбардировки, както и да се сведат до минимум жертвите и да се опази гражданската инфраструктура, по-специално училищата и болниците;
12. Настоятелно призовава всички участници в борбата срещу ИДИЛ/Даиш в Република Ирак в да развият устойчиво, дългосрочно и приобщаващо политическо сътрудничество и диалог с цел да се осигури основата за Ирак без радикални и екстремистки движения; призовава ЕС и неговите държави членки, Световната коалиция за борба срещу Даиш (Ислямска държава), международната общност и международните участници да работят с националните и регионалните правителства на Република Ирак към устойчива сигурност при уреждане на спорове в равнината Ниневия, Тал Афар и Синджар;
13. Призовава Европейския съюз, ООН и цялата международна общност да работят с националните и регионалните правителства на Република Ирак, за да осъществяват надзор върху реинтеграцията на всички иракчани и етнически и религиозни малцинства, които са били разселени;
14. Призовава ЕСВД, държавите членки и международната общност да дадат своята практическа и дипломатическа подкрепа за една устойчива и приобщаваща структура за региона след края на конфликта, особено що се отнася до възможността една автономна провинция, включваща Ниневия, Синджар и Тал Афар, да бъде политически представена от коренните жители на региона; изтъква отново, че е важно организации на верска основа, които предоставят подпомагане,

да бъдат включени в координираните хуманитарни действия, особено за разселени етнически и религиозни малцинства;

15. Насърчава ЕС и неговите държави членки и международната общност да предоставят техническа помощ за правителството на Ирак при прилагането на решението за създаване на провинция Ниневия, в съответствие с решението на неговия кабинет от 21 януари 2014 г., и за по-нататъшна децентрализация посредством създаването също така на провинции в Тал Афар и Синджар, както и да подпомогнат администрациите на новите провинции да достигнат пълния си потенциал;
16. Призовава ЕСВД да предостави своите услуги в периода след освобождението при преговорите с регионалното правителство на Кюрдистан и с правителството на Ирак, с цел да се гарантира, че на етническите малцинствени групи в региона, и по-специално на християните (халдейци/сирийски християни/асирийци), йезидите, туркмените, шабакското и какайското население, се предоставят законните им права, както и че те ще бъдат включени в една нова административна уредба с цел да се предотврати избухването на нови конфликти;
17. Насърчава държавите — членки на ЕС, в сътрудничество с иракското правителство, да добавят местните сили за сигурност към списъка на сили, имащи право да получават помощ; счита, че местните сили за сигурност следва да включват местни сили, които са ангажирани със защитата на силно уязвимите етнически и религиозни малцинствени общности в равнината Ниневия, Тал Афар, Синджар и на други места, от заплахата на джихадизма-салафизма;
18. Припомня, че спасяването на човешки живот и зачитането на международното хуманитарно право е основен политически елемент за помирение и развитие, единственият начин за разгромяване на омразата и разделението, както и че е от съществено значение да не се подхранва допълнително напрежение между общностите и да се положат основите за стабилен и проспериращ Ирак;
19. Настоятелно призовава водената от Ирак военна коалиция да предприеме всички необходими мерки за съхраняване на доказателствата за военни престъпления и престъпления срещу човечеството, извършени от ИДИЛ/Даиш, за да се гарантира отчетност;
20. Подчертава изключителното значение на навременното и ефективно предоставяне на безопасност чрез истински безопасни маршрути в случаите, в които закрила може да се поддържа, включително чрез разминиране и възстановяване на принципите на правовата държава и основни услуги като здравеопазване, електроснабдяване и образование в освободените райони; предупреждава, че непредоставянето на основни услуги, безопасност и дългосрочна стратегия за справяне с първопричините и социално сближаване би могло да доведе до възраждане на екстремистки сили; поради това призовава за силна връзка между хуманитарната помощ и сътрудничеството за развитие, с цел да се гарантира приемственост на помощта от хуманитарна помощ към стабилизиране, устойчивост и развитие на Ирак;
21. Подчертава значението на Мосул за цялата територия на Ирак и призовава за представителство на малцинствата в новата администрация на Мосул; подчертава

законното право на етническите и религиозните малцинства на политическо участие, както и на възстановени права на собственост; призовава за мирно съвместно съществуване и пълно зачитане на правата на различните етнически и религиозни малцинства, които в исторически план са имали силно присъствие и са водили мирно съвместно съществуване — особено йезиди в планината Синджар, халдеи/сирийски християни/асирийци в равнината на Ниневия, както и туркмени в Тел Афар и в части от региона на Киркук; призовава също така за мерки, които да гарантират безопасното завръщане на разселените лица;

22. Настоятелно призовава иракското правителство, с подкрепа от ЕС и неговите държави членки, да предостави средства за разминиране на окупираните от ИДИЛ/Даиш области и да работи в сътрудничество с местните съвети, представляващи малцинствата, за да се гарантира координирането на функционирането и предотвратяването на закъснения, които биха попречили на завръщането на бежанците и вътрешно разселените лица;
23. Подчертава необходимостта от продължаване на борбата срещу по-нататъшното разпространение в региона и извън него на ислямистко-джихадистки идеологии, включително на салафисткия джихадизъм, който служи като теологическа и политическа обосновка за престъпленията на Даиш, включително след освобождаването на Мосул; призовава държавите – членки на ЕС да настояват за сезиране на Международния наказателен съд за геноцид, военни престъпления и престъпления срещу човечеството, извършени в Ирак, Сирия, Либия и другаде от ИДИЛ/Даиш;
24. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията и върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, специалния представител на ЕС за правата на човека, правителствата и парламентите на държавите членки, правителството и Съвета на представителите на Ирак, регионалното правителство на Кюрдистан и генералния секретар на Организацията на обединените нации.